

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	
Félévre . . . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			

Calumniare audacter . . .

Zombor, 1907. július 18.

Közéletünknek rákfenéje a könynyelmű megvádolás. A vád legritkább esetben épül bizonyosságon, nagyon ritkán dajkálja a valószínűség, legtöbbször alaptalan. Indítéka is vajmi ritkán a közjó mindenekfelett való önzetlen szolgálata vagy legalább a jóhiszeműség, hanem tulnyomó részben a személyes bosszuvágy vagy irigységből fakadó rosszakarat. Célja sem épen a közérdek megoltalmazása az egyéni tulkapások ellen, mint inkább önző érdekek kielégítésére törő mohó vágy.

S ez a rágalmozás és becsületsértés határán járó vádaskodás megmételezte közéletünket az egész vonalon. Kapva kapunk az első burkolt célzáson s addig-addig tódjuk, míg hangos, nyilt váddá formálódik. S annyira belelovagoljuk magunkat az igazságába, hogyha az első gazdája, mint rendesen, lemond a gondja viseléséről, felkaroljuk mi s jobb ügyhöz méltó elszánt-sággal szállunk sikra érette.

A vádnak ez a titkos és nyilt dédelgetése vakmerővé tette a vádas-

zkodást. Nem kimél senkit. Ma kikezdi a falu biráját, holnap a polgármestert, holnapután az alispánt, azután az állam kis és főtisztviselőit, végül a kormányt, sőt még talán magát a királyt is.

Ugy vádaskodni, ahogy nálunk dívik, gondolomra minden konkrét adat nélkül, cudarság. Nem erkölcsi bátorság kell hozzá, hanem — s ez a legszomorubb jelenség benne — az erkölcsi felelősségérzetnek teljes hiánya. Különbben a felelősség tudata nem engedné, hogy az első rosszindulatu célzást készpénznek vegyük s teljesen ártatlan embereket kipellengérezzünk, mielőtt utána jártunk volna a dolognak, van-e igazság a vádban vagy nincs.

Legujabban vármegyénk alispánját vette célba a gazdátlan s épen ezért minden valószínűség szerint nem köz-, hanem önző egyéni érdeket hajhászó vádaskodás. Egy eddig becsületben megfutott köztisztviselői pálya, melyet az általános elismerés és tisztelet méltónak tartott arra, hogy a vármegye vezéri állásával jutalmazzon, nem volt oltalmazó paizs ellene. Kikezdte, akárcsak

az utolsó jött-mentet, kit a véletlen szerencse állásba emelt.

Az a munkás és becsületes közpálya mindenesetre megérdemelt volna annyit, hogy ha már a bujkáló vád kovácsolója könnyen érthető okból nem tette, legalább a nyilt vád gazdája igyekezett volna meggyőződést szerezni vádja alaposágáról vagy alaptalanságáról. Erre kötelezte volna erkölcsi felelősségérzete is.

Ha ezt a köteles kis fáradságot nem áttallja, megbizonyosodhatott volna először arról, hogy a megindított három rendbeli fegyelmet megelőző vizsgálat még az előadó kezében van; másodsor, hogy a többi fegyelmi esetekben az iratok már azért sem hevernek az alispán asztalán, mert a főispán még ki sem adta kezéből; harmadsor, hogy a jegyző egy fillér erejéig sincs váltózsíróban az alispán urért.

Az mindenesetre kívánatos, hogy „a megye tiszteletreméltó jegyzői karának reputációja érdekében kigyomlaltassék a dudva“ s kétségtelen az is, hogy „a főispán energikus és igazság-szerető személye elegendő garancia

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Bács-Bodrog vármegye a törvényhozás nyelvéről 1843-ban.

A tizenkilencedik század negyedik évtizedeig az anya- és a társországokban a politikai pártok azonos elvek szerint alakultak. Magyarok és horvátok ugyanazon zászlók alatt küzdöttek az abszolutizmus ellen. Nyelv és nemzetiség annyira nem voltak politikai párttörekvések jegecedő pontjai, hogy a horvátok maguk kívánták a magyar nyelv tanítását a horvátországi iskolákban.

A harmincas évek elején támadó panszlavizmus azonban életre kelti az illirizmust is. Már az 1832/36. évi országgyűlésen Buzsán Hermann horvátországi követ ellenzi az alsó tábla feliratát, melyben a rendek a nemzeti nyelvnek jogaiba való visszahelyezését kérik. Az 1841. évi tartományi gyűlésen s még ha-

tározottabban az 1842 május 31-iki zágráb-megyei tisztújító gyűlésen az illirizmus már mint politikai párt jelentkezik s a horvát magyar pártot a közös hazához rendületlen hűséggel ragaszkodó túrmezei és szentiványi nemességet nemcsak galádul rászedi, hanem a törvényt is lábbal tiporja.

Ily előzmények után Bács Bodrog vármegye az 1843/4. évi országgyűlésre megválasztott követei részére kidolgozott anyautasításba felveszi a nyelvkérdést is, de röviden. A nyelvkérdésre vonatkozó utasítás így szól:

„Hálás érzelemmel veszik Bács Vármegye rendei Ő Felségének a Magyar Nyelv iránt dicsőségessen nap fényre derített azon hajlandóságát, miszerint azt az eddigi szunyadozásból felkölteni, nékie ujjabb erőt életet adni, sőt a diplomatikai nyelv Méltóságára emeltetését megengedni kegyeskedett, ezen kegyelmes atyai vonzalomban minden to-

vábbi reményeit is helyezvén azon örömrészes kecsgetteti őket, hogy a Honni törvények ezentul egyedül Magyar nyelven tognak szerkesztetni, annál is inkább, mert latin fordítás és az eredeti Magyar szerkezet közötti külön-ségek nem kis zavart okoznak. És miután az 1840-ik évi 6-ik Törvénycikknek 4-ik §. az Ország határain belül levelezést egyedül magyar nyelven folytatni parancsolná, ennél fogva a Törvény ezen §-át igyekezzenek a Követ Urak az Ország minden tartományaira is kiterjesztetni, úgy szinte azon Királyi ígéretnek, miszerint köztanodákban a magyar nyelv behozatalát megígérni méltóztatott leendő foganatosítását sürgezzék. Egy szóval mind azon kívánatoka, a melyek 1840-ik évi Január 3-dik napján kelt Országos felírásban foglaltatva, Ő Felségének felterjesztettek és az imint idézett törvénybe nem iktattak, ab-bani hozatalát szorgalmazzák.“

FENNÁLL 1824. ÉV ÓTA.

Husvéth István

műfestője és kémiai tisztító intézete Zomborban.

Elfogad uri, női és gyermekruhákat festésre és tisztításra a legolcsóbb árak mellett.

szállítja :
vatosabb
at
lben. o o
okrokat
szorúkat
kérem.

ója. 4-2

Részletfizetésre!

Minden varrógéphez alkatrészek.

ahhoz, hogy Bács-Bodrog megye közönsége bizalommal várja a fejleményeket", de az is bizonyos, hogy a „calumniare audacter“ eredménye nem mindig „semper aliquid haeret“ s úgy hisszük, ez esetben sem.

Ha pedig a fejlemények igazolni fogják, hogy igazán nem, akkor kíváncsian várjuk tovább a fejlemények fejleményeit.

Városi közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hó 17-én délután 3 órakor *Fernbach* Károly főispán elnöklete alatt, a bizottsági tagok csekély érdeklődése mellett, rendes évnegyedes közgyűlést tartott.

Fernbach főispán a közgyűlést megnyitván, a jegyzőkönyvvezetésével *Gyurisits György* főjegyzőt, a szólni kívánók feljegyzésével *dr. Agyics János* aljegyzőt bizta meg.

A törvényhatóság a polgármesteri jelentés első részében foglalt azon indítványt, hogy a város törvényhatósági bizottsága *Gräff Nikáz* királyi tanácsos, tanfelügyelőnek nyugalomba vonulása alkalmával sikerdus működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazzon, egyhangulag elfogadta.

A polgármesteri jelentéshez elsőnek *dr. Mayer Nándor* bizottsági tag szólalt fel. Előadta, hogy a piacon és a vásártéren felállított hatósági mérlegek rosszak, megbizhatlanok. Ennek bizonyítására konkrét eseteket sorolt fel és a mérlegek működésének ellenőrzését, megvizsgálását kérte. Kérdést intéz továbbá, hogy a katolikus iskolaszék kivételével a többi szubvencionált felekezeti iskola zárszámadásait miért nem terjesztette be még a városhoz, tudomása van, hogy az egyik felekezet a várostól kapott szubvencionálnak egy részét szabályellenesen építési kölcsönének törlesztésére fordítja, indítványozza, hogy a hitfelekezeti iskolák zárszámadásai nyomasanak ki és tanulmányozásra adassanak ki a bizottsági tagoknak, hogy tételenként tárgyalhatók legyenek.

Történt azonban, hogy *Osegovics Metell* horvát követ, bár jól tudott magyarul s követtársával *Klobucharich Károly*val együtt a társaságban, sőt a kerületi üléseken is állandóan magyarul beszélt, küldői utasításához képest mindjárt az utasítások kezdetén deákul szólalt fel. Szörnyű kavargás és izgalom lett ennek következménye. *Hertelendy Miksa* indítványára a rendek kimondják, hogy az országgyűlés minden tagja ezentul magyarul köteles szólni; viszont *Majláth* elnök a rendeknek szemére hányja, hogy az utasítási jogot megsértették. E szemrehányás lovat adott az illirizmus képviselői alá, a rendeket meg makacs dacba kergette. Törvényjavaslatot dolgoztak ki, mely szerint a horvát törvényhatóságok, itélőszékek és hivatalok magyarul tartoznak levelezni a magyar kormányzásokkal, törvényhatóságokkal és bíróságokkal; a magyar nyelv kötelező rendes tárgy legyen a horváth iskolákban; s tíz év után királyi kinevezéstől függő polgári és egyházi tisztséget senki se nyerhessen, ki a magyar nyelvet nem bírja.

Hasztalan volt a királyi leirat, mely elismerte a horvát követek jogát, hogy deákul

Dr. Donoszlovits Vilmos: A polgármesteri jelentést egész terjedelmében elfogadja és örömmel üdvözlö, helyesli és pártolja a belterjes gazdálkodás fokozására való törekvésre felvetett eszmét. Közegészségügyi szempontból a piaci árak nagyobbmértvű ellenőrzését kéri, — megnyugtató, hogy a kapitányság az élelemhamisítókkal szemben a legszigorubb megtorlást alkalmazza, mindamellett kéri, hogy a megbüntetett élelemhamisítók nevei a hírlapokban közzé tétessenek, hogy a vásárló közönség könnyebben óvakodhassék.

Dr. Buday Gerő a nappali áram ügyében interpellálja a polgármestert, mert az, hogy a legutóbb összehívott értekezleten az iparosok és kereskedők oly csekély számban jelentek meg, nem a megcsappant érdeklődésre és az áram szükségességének elejtésére irányul, hanem a vállalkozó cég merev magatartásának tulajdonítható, mellyel a nappali áram beállításának megakadályozására törekszik. Népfürdő létesítését sürgeti. A várost övező gödrök, valamint az ipartelepek körül elterülő kubikgödrökben való fürdésnek eltiltását sürgeti, mivel az ottani fürdés egészségtelen és szeméremértő. A fürdés eltiltásával sok szerencsétlenségnek is elejét lehet venni.

Dr. Bruck Jenő intézkedést kér, hogy a villanyvilágítás legalább boros időben korábban eszközöltessék, ne a villanyvilágítási naptár betartásával.

A polgármesternek az interpellációkra adott válaszát, valamint a szakszerűen és a részleteiben lelkiismeretesen és pontosan összeállított polgármesteri jelentést a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette.

A belügyminiszter meghagyása folytán a közgyűlés a birtokváltzási díjakról szóló városi szabályrendeletet oda módosította, hogy ezentul a birtokváltzási díjak ügyében harmadfokban nem a belügyminiszter, hanem a közigazgatási bíróság határoz.

A szabadkai menhely bizottságba *Szondy Mátyás* és *Karakásevits Milivoj* bizottsági tagokat választotta meg a közgyűlés hat évre.

Megalkotta a közgyűlés a társaskocsi iparról szóló szabályrendeletet.

Tudomásul vette a városi pótdadó után szedendő késedelmi kamatok számítására és beszedésére, a városi szervezési, továbbá a vágóhídi szabályrendeletek módosítását, a néh. *Mrákovits Ferenc* alapítványról szóló alapító-levél jóváhagyását.

A tanyai közegészségügyi szolgálat ellátása tárgyában a tanács azt a javaslatot tette, hogy e szolgálat ellátásával 500 korona évi tiszteletdíj ellenében a két állami trachoma-orvos bizassék meg. A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el.

A tanács javaslata győzött a tűzoltószolgálat ellátása ügyében is. A javaslat szerint a tűzoltószolgálat ellátásával az önkéntes tűzoltó-testület bizatnék meg tíz évre. A köntendő szerződés szerint a testület 10489 korona szubvenciót kap a várostól, ennek ellenében a testület köteles 17 hivatásos és fizetett tűzoltót alkalmazni. A tanács javaslata mellett *Buday Gergely* kardoskodott, ellene pedig *dr. Mayer Nándor* és *Fejér Gyula* bizottsági tagok érveltek. A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el szótöbbséggel.

Elhatározta a közgyűlés, hogy a Szelence városrészben levő artézi kutat szivattyuszerkezettel lássák el és a kut körüli teret kikövezzék. Ennek költsége 7500 koronára van előirányozva.

Elhatározta a közgyűlés, hogy a Szent-György-téri artézi kutat — a kut vizszolgáltatási képességének emelése érdekében — 230 korona költséggel kitisztíttatja, és hogy a vásártér mélyen fekvő részét 30 centiméternyire feltölteti.

A pusztaszeri országos Árpád-émlék-ünnep rendező-bizottságának az ünnepély költségeire 50 kor. hozzájárulást szavazott meg a közgyűlés. Az ünnepélyen *Hauke Imre* polgármester és *Fernbach Péter* orsz. képviselő fogják Zombor városát képviselni.

Gábor Áron és gróf *Leiningen* szobrára egyenként 100—100 korona szavazatotott meg.

Somogy vármegye közönségének az egy gyermekrendszer megszüntetése érdekében és Arad vármegye közönségének a magyar ipari áruk egységes védőjegyének létesítése ügyében ide érkezett átíratá folytán kimondotta a közgyűlés, hogy a képviselőházhoz ez ügyekben felirat intéztessék.

szólhassanak mindaddig, míg a törvény másként nem intézkedik; hasztalan volt a személyes elnök s a nádor kapacitálása: a rendek fentartják végzésüket s kijelentik, hogy a naplóba csak magyar beszédek fölvetését engedik meg.

Mikor Bács-Bodrog vármegye követeinek jelentéséből értesült a lelkeken elhatalmasodott izgalomról, szükségesnek látta a nyelvkérdésben részletes pótutasítással ellátni követeit. Ez a pótutasítás következőképen szól:

Mi Bács és Bodrogh törvényesen egyesült Vmegyék egyházi Fő méltóságainak ország Zászlóainak Fő Rendjeinek, és Nemesseinek Közönsége; adjuk tudtára e' Levelünk rendjeiben mindeneknek, kiket illet; hogy midőn dicsőségesen Uralkodó Felsőges Koronás Királyunk Szolgálatját, édes Hazánk közös javát az adózó nép fentartását, s Megyénk egyéb dolgait érdeklő tárgyak elintézése végett az alol jegyzett helyen, s időben egybe jövén Közgyűlést tartottunk volna; akkoron mi másod Alispányunk Borsódi Latinovits Károly és tisztí Fő Ügyvédünk Bajsai Zákó István Uraknak, ugymint Kegyelmes Koronás Fejedelmünk által az e' folyó évi Május 14-ik napjára Sza-

bad Kir. Posony Városban össze hívott hongyűlésre elválasztott Követjeinknek szoros megtartásul e' következő pótló utasítást adtuk:

Tárgyalás alá vette e' Megye az imént nevezett Követ Uraknak folyó évi November hó 5-ik napján költ, s e' Megyéhez intézett azon tudosítását, a' mellyben jelentik hogy midőn e' hon gyűlés alatt a' Horvát honi Követek latin nyelven fel szólalván, ki nyilvánították, hogy ők Horvát honnak a' szokásra támasztott ebbéli világossan kijelentett kívánságuknál, és utasításuknál fogva elő adásaikban egyedül csak a Deák nyelvet használhatják, akkor a' képviselői Tábla Torontál megyei Követ Hertelendy Miksának Indítványára olly határozatot hozott, mellynél fogva országos tanátskozáásokban és elő adásokban egyedül a' magyar nyelv használata engedtetik meg. — E' végzés ereje egy ideig fentartott ugyan még t. i. folyó évi November 2-án tartott egyes ülésben ezen évi October 12-ik napján költ kegyelmes Királyi levél ki nem hirdettetett; — mellynél fogva az Országos Rendek oda utasítatnak, hogy a' Horváth országai Követeket országos tanátskozáásokban ezentul is a' latin vagy magyar nyelv szabad használatá-

Ezekon kívül még néhány kevésbé közérdekű, apróbb ügyet tárgyalt le a közgyűlés és elintézte néhány tisztviselőnek szabadságolását, fizetési előleg és segély iránti kérvényét. Ez utóbbi kérelmeket a közgyűlés sorra teljesítette.

H i r e k .

Főispánunk Zentán. Fernbach Károly főispán, Zenta város összes ügyágazatának megvizsgálására folyó hó 8-án Zentára utazott. A beható vizsgálat kiterjedt az adóügyosztályi, házipénztári, számvéveségi, kapitányi, mértékhibelesítő, mérnöki, iktatói, kiadói, levéltári stb. hivatalok ügykezelésére a legaprólékosabb részletekig. A vizsgálat általában megállapította, hogy a házi- és adópénztár vezetése lelkiismeretes és pontos. A pénztári helyiségek azonban szűkek, a célnak egyáltalában nem nyújtanak. A városháza épülete a visszas építkezés és az udvaron levő rossz épületek miatt egyenesen tűzveszélyes. Az ügykezelés is nehézkes, sok kívánni valót hagy fenn. Az iktató- és levéltári hivatalok kezelése épen emiatt nem megfelelő. — Az ügyek elintézése általában elég gyors. — Az észlelt hiányok pótlása iránt Fernbach főispán, valamint Vojnits alispán már a helyszínén megtették a szükséges intézkedéseket. A főispán meglátogatta a szegényházat, megtekintette a vágóhidat, valamint a színház és a gimnázium épületét. — Folyó hó 9-én tisztelgett a zentai járás községeinek tisztviselői kara dr. Buday Pál főszolgabíró vezetésével a főispánnal. Zentai tartózkodása alatt Fernbach főispán mintegy 100 látogatást tett. A vizsgálat 7 napig tartott.

Lázár Pál kitüntetése. A bácsalmási kerület országgyűlési képviselőjének, Lázár Pál műegyetemi tanárnak a királyi ipari téren szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

Bírósági kirendelés. A szegedi kir. ítélőtábla elnöke Petneházy János újvidéki kir. törvényszéki jegyzőt f. aug. 20—szept. 30. időtartamra a zsabylai kir. járásbíróshoz rendelte ki szolgálatára.

Estély a főispán tiszteletére.

Fernbach Károly főispán tiszteletére dr. Buday Pál főszolgabíró folyó hó 9-én fényes estélyt rendezett, amelyre hivatalosak voltak: apatini Fernbach Károly, Tóth József, Márton Mátyás, Király Sándor dr., Weiszberger Ignác, Katona Sándor, Laczkovits Károly, Huszágh István, Kovacevits Radó, Kádár Kálmán, Latky József, dr. Hodik János, Király Lajos, Aradszky Ulászló, Michler Ferenc, Konyovits György, dr. Raffay János, Trenka István, Jovanovits Lázár, Simrák Béla, Joczity Mladen, dr. Benedek István, Szávits Emil, Mihályf Jenő, Szárits Géza, dr. Zákó István, dr. Dobos Antal, dr. Tripolszky Aladár, Katonay Domonkos, Városvy Károly, Madari János, dr. Hável József, Malonyai Béla, dr. Molnár Gábor, Szőke József, Tomcsányi Aladár, Vas Ferenc, Horváth József, dr. Lovászy Andor, dr. Frank Mihály, dr. Csernyus Pál. — A menu a következő volt:

- Kecege tartárral.
- Sonka.
- Angol hélszin körözve.
- Hasche.
- Medgyes } pite.
- Túrós }
- Malac } Compot,
- Liba } salátával.
- Borju }
- Fagyalt.
- Sajt, Mignon, Gyümölcs.
- Drauci fehér.
- Tokaji aszu.
- Litke Casino.

Dr. Buday Pálné urasszony lebilincselő szeretetreméltósággal és magyaros vendégszeretettel látta el háziasszonyi tisztét. Folyó hó 10-én dr. Lovászy Andor országgyűlési képviselő, majd dr. Hável József járásorvos adtak fényes estélyt. — A komoly hivatalos munkában kimerült és kifáradt tisztviselők kellemes, szép emlékekkel gazdagodva mondtak Isten hozadékot Zentának.

Kirándulás. A zombori iparosok vasárnap délután a Ferenc csatorna mellett levő Stebler-féle esárdához kirándulást rendeznek. A kiránduláson résztvevők szórakoztatására a csatornában uszóverseny, este pedig az ugynevezett Svábhegyen tűzijáték lesz. Természetesen lesz ezenkívül még halpaprikás is. Erre ifj. Schuber Ignác fogad el előjegyzéseket. Ára személynként 1 kor. 60 fillér.

Nyári multság.

A zombori iparos dalárda f. hó 13-án igen sikerült dalestélyt rendezett az „Iparos-kör“ kerthelyiségében. A férfiak szép éneke különösen Hrabovszky István csengő tömör tenorja állandóan lebilincselte a hallgatóságot. Az énekeket a közönség többször megújraztatta. Gruda Pál ur tréfás dalaival sok tapsot aratott. Hangverseny után a fiatalság táncra perdült, a melynek csak a reggeli napsugár megjelenése vetett véget.

A „Csetneki magyar csipke“

című kézi könyvecske megerkezett. Kapható Trischler Gyulánénál Ara I kor. 20 fill., postán küldve I kor. 40 fillér. — Figyelmébe ajánljuk azoknak, akik már megtanulták a csetneki csipke készítését, valamint azoknak, akik leírás után akarják elsajátítani annak titkait. A magyar ipar szívvel-lélekkel való pártolása érdekében ajánlatos, hogy a jelzett könyvecske széles hazában elterjedjen, — szerettesse meg a gyönyörű magyar kézimunkát s a munkás életet.

A zombori róm. kath. legényegylet

július hó 14-én vasárnap délután választmányi ülést tartott, melynek első tárgya volt a pénztár félévi forgalmának kimutatása, mely 70869 kor. 76 fill. forgalmat tett ki. A folyó évben elhelyeztetett 17855 kor., kivételt 16628 kor., maradvány 1235 kor., ebből a házalapé 1079 kor. 19 fill., mely összeghez csatolandó a ház felépítésére fennlevő 24000 korona s így a házalap összesen 25079 kor. 19 fillért tesz ki. A folyó készpenz június hó végével 155 kor. 81 fill. Második tárgya volt az augusztus 20-iki zászlószentelési ünnepségek programjának végleges megállapítása. E szerint az ünnepély napján a koszoruleányok a legényegylet helyiségeiben gyülekeznek. Innen délelőtt 9 órakor Sztrilich Zsigmondné urnő zászlóánya lakására mennek es elkísérik a Szt-István-templomban 10 órakor tartandó ünnepi istentiszteletre. Ennek végeztével 11 órakor a legényegylet helyiségeiben Buday Gergely elnök ünnepi beszédet mond. Ezt a zászlószegek beverése követi. Este 8 órakor az egyesület kerthelyiségében műkedvelői előadás lesz. Az előadásra szóló belépő jegyek árát az egyesület annak idején közhírré fogja tenni.

Névmagyarosítás.

A magyar kir. belügyminiszter Löwy Salamon, rekte Samuel újvidéki lakos saját, valamint kiskoru Alfréd nevű gyermeke családi nevének „Loránd“-ra kért átváltoztatását megengedte.

A fürdés áldozata.

Szlarikovics Katalin 9 éves monostori libapásztor meg akart fürödni a Dunában. A kis leánya bele is ment a vízbe, de vesztére. Alig lépett a vízbe, elmerült és többé felszínre se jött. A Dunába lelte halálát.

nak gyakorlatában menten tartásuk, és abbani erőszakos megszorítástól tartózkodjanak, kérvén mi szerént e' Megye által ez iránt pótló utasítással elláttassanak.

Melly tárgy iránt e' Megyének ezek a' nézetei t. i. valamint egy részről az egész nemzetnek és véle e' Megye Rendeinek is a' legbüszgőbb hála és öröm érzésekkel vissza kelletik emlékezni — mint a' néhai második Leopold és Ferencz üdvözült mint pedig jelenleg is dicsőségesen Uralkodó Fejedelem nek a' Magyar Nemzeti nyelv iránt napfényre derített azon kegyelmes atyai vonzalmaikat, mellyek szerént azt legkegyelmesh Királyi pártfogásukba venni méltóztattak, miknek eleven tanu bizonyágai és a Magyar Nemzet örökös hálaára buzdító emlékei az 1790. 67. 1825. 11. 1830. 8. és 1840 ik 6-ik törv. cikkelyekbe az utó korra fen maradandak; — ugy más részről a' volna e' Megyének forró ohajtása, hogy századokig tartott szunyadozásából már felébredett Nemzeti nyelv minden kitelhető elő lépésekkel az ország és ahoz kapcsolt részek dolgaira nézve általánosan valahára közönségessé váljon. És éppen e' szem pontbul indulva vajmi kívána-

tos lett volna, ha egy Király egy Korona egy Constitutio alatt lévő Horváth hon is a' Magyarok ezen igazságos kérését, és a' Magyar honnak természetbe gyökerezett igényeit a' Magyar Ország Közgyűlésein annak nyelve használásával barátilag, rokonilag önként meg előzte volna. Mert csak ugyan igaz marad az, hogy csak akkor el van határozva minden Nemzetnek nagysága ha a' polgári szövetségnek minden tagjai egymással közös érdekek által le láncolatnak.

A' Magyar és a' Horvát hon közt támadt nyelv iránti kelemetlen vitatások az egységet szeretők keblét méltán aggasztják — azonban e' Megyének Rendei a' Magyar hazával reménylik azt, hogy ezen nyelvbeli viták által azon törvényes és százados szokások nem különben a' Királyi Auctoritás által meg erősített Magyar és társ országok közötti Kapesolat nem fog meg gyengütni. E' Megye ugy van lelkesítve, hogy e' társ országok közt a' béke, egyetértés, és költsönös bizodalom előmozdításáék a' bizodalmatlanság és az indulatok, ingerültség elkerültessék; azt pedig az által el érhetőnek lenni tartja, hogy ha az önkény (a' melynek az Ország Rendei

minden kijelentéseikben oly nagy ellenzői) bár honnan származzon is elmellőztetik.

Öszintén megvalva tiszta érdekből származhatott, képviselők Táblájának azon határozata, mellyszerént a' Horváth Országí Követek az Országos tanátskozáásokban a' latin nyelv használatába akadályoztattak — azonban azt is kell szinte annyi őszinteséggel megjegyezni, hogy jelen esethen a' törvény és gyakorlat mellőzésével hasonlóan a' törvények ottalma alatt álló polgártársaink eránt határozottatott, a' nélkül, hogy e' határozat hozatalába mind azok a' kiknek ahoz joguk van befolytak volna. E' Megye ez alkalommal azon vésztérhes elvtől is tart, hogy ha ilyen dolgok a' fő rendek és Ő Felsőge meg egyezése nélkül tetteg intéztettek, akkor ugyan többé alig leend a' botmányunkban valani oly erős, oly világos, a' mi eránt szinte tetteg így határozni ne lehessen. Tudva van az is, hogy Magyar Ország képviselősége az Ország gyűlésen hatalmas; Horvát Országí pedig ellenébe sokkal gyengébb; — ám de abban áll a' nagy lelkűség, hogy minél hatalmasabb valaki, kinek a gyengével ügye van, annál inkább igyekezzék méltányosban vele bánni

A bajai bank főnyereménye.

Az a szenzáció, mely a bajai kereskedelmi és iparbank 1.100.000 koronás főnyereménye nyomán támadt, csak nem akar elcsendesedni. Amint ismeretes a szegedi főügyészség indítványára a szabadkai kir. törvényszék vádtanácsa vizsgálatot rendelt el a bank ellen Eckert Antal bajai lakos terhére elkövetett csalás és okirathamítás büntetése miatt. Eckert ugyanis azt állította, hogy a nyertes sorsjegyet ő még a húzás előtt részletfizetésre megvette a banktól, később amikor a bank már tudomást szerzett a nyereményről, az ő távollétében elvitette egyik hivatalnokával a részletfizetést és kicseréltette azt. A lapok a feljelentés és a vizsgálat elrendelésével kapcsolatban azt állították, hogy a bank főkönyveiben épen a nyerő sorsjegyre vonatkozó törzslapon a sorsjegy száma tintával le van öntve, a lapon kaparás látható s három lap egészben hiányzik a főkönyvből. A vizsgálóbíró a könyveket lefoglaltatta, s a törlések és vakarások megállapítása végett Budapestre küldte fel vegyészeti megvizsgálás végett. A vizsgálat kiderítette, hogy a főkönyvben vakarásnak semmi nyoma, az teljesen rendben van. A nyertes sorsjegy 1907. január 19-én, amikor már Eckert rég megvette a maga sorsjegyét, még a bank tulajdonánál van feltüntetve. Radiózás és tintafoltok láthatók azonban a napi feljegyzések könyvében, de nemcsak a nyertes sorsjegyre vonatkozólag, hanem másutt is. Ez azonban nem hamisítás, mert a könyv ugyszólván csak a tisztviselő magánfeljegyzéseit tartalmazza. A vádtanács vádindítványának tehát csupán az az egy pontja áll meg, hogy merő lehetetlenség, hogy a bank vezetősége ne tudta volna három hónapon át, hogy a birtokukban levő 250 sorsjegy közül egyet kihúztak, holott a hivatalos nyereménylista néhány nappal a húzás után már rendelkezésükre állt.

Tiszta bort a pohárba.

Ez az elve a földmivelségi miniszternek, ki körrendeletben figyelmeztette a törvényhatóságokat, hogy szigoruan örködjének a borhamisítások ellen kiadott rendeletek pontos betartása fölött. Azt kívánja a miniszter, hogy figyelmeztessék a gazdákat, hogy még vízzel sem szabad a bort keverni, mert aki ilyesmit, vagy a bor körül más tilalmas pancsolást elkövetni merészel, két hónapig tartó foga házzal büntetik. Állítólag ez a büntetés a koresmárosoknak is kijár, s rajtuk csupán azért nem hajtják végre, mert akkor nem volna senki, aki bort adjon a szomjasoknak.

Ezeket előre becsájtván miután az imént elő hozott k. kir. leirat élő törvények értelmén és eddig kétségbe nem hozott százados szokáson alapszik; annál fogva a 'Követ Urak oda utasítatnak miszerint szavazataik által oda birni egykezzenek az Ország Rendeit, hogy a 'Horváth Ország Követek a' latin nyelv használatába ne akadályoztassanak; — azonban egy uttal csak ugyan olly törvény hozatalát sürgezzék, hogy a 'Horváth Ország Követek is jövendőben a' hon gyűlésen egyedül Magyar nyelven tanácskozzanak. Költ a' mi 1843-ik évi November 24 én Zombor sz. kir. Városban tartatott Közgyűlésünkben.

*

Érdekes bizonyáglevelé ez a pótutasítás az akkori vármegye alkotmányjogi érzékének. A rendek azonban hajthatatlanok voltak s csak akkor vonták vissza országos végzésüket, mikor a nádor tanácsára — Metternich ellenére — a király leiratban megígérte, hogy jövőre már az országgyűlés, sőt a kir. leiratok nyelve is kizárólag magyar lesz.

Közl.: rs.

Az Eleven Ujság lappéldányai.

A több oldalról jött kérdezősködésre válaszoljunk, hogy az Eleven Ujság még meglevő számai 50 fillér árban, Schön Adolfné könyvkereskedésében kaphatók. Vidékre a lappéldányok portómentesen küldetnek. A rendezőség.

Ismeretlen öngyilkos.

Tegnapelőtt este egy ferivendég szállt a szabadkai Polgári szállodába s ott Lazarovics Jócó bácsföldvári földbirtokosnak mondotta magát. Mikor a szobájába ment, meghagyta a vendéglő személyzetének, hogy másnap reggel ne keltsék föl. A személyzet eleget is tett a meghagyásnak, de délfelé mégis feltűnt, hogy a vendég még mindig szobájában időzik. Mert az ajtó belülről be volt csukva, a személyzet az ablakon nézett be s rémülve tapasztalta, hogy az ember lóg az ablakon. A rendőrséget és a mentőket az esetről haladéktalanul értesítették. A helyszínen megjelent rendőrség lakatossal nyitatta ki az ajtót. Az ismeretlen ember erős vassodronnyal az ablak felső nyitójára akasztotta föl magát, előbb azonban zsebkendővel betömte a száját. Az ablak párkányán egy összetépett, össze nem állítható levelet találtak. A boríték Mila Gyorgyevics felsőleányiskolai igazgatónak Ujvidékre volt címezve. A rendőrség a személyazonosság megállapítása végett táviratozott Ujvidékre, a holttestet pedig az ugynevezett Bajai temető boncházába szállították.

A honvédség idej naggyakorlati. A magyar kir. honvédség az augusztusi naggyakorlati ez idén Hatvan környékén fogja megtartani. A főhadiszállás Hatvanban lesz.

Öngyilkossági kísérlet. A családi perpatvar miatti izgatott állapotában Kohn Jakabné, szabadkai máv. alkalmazott neje gyufaoldattal öngyilkossági kísérletet követett el. Szerencsére idejekorán észreveték a kórházba szállították, hol a gyorsan alkalmazott orvosi segély folytán csakhamar magához tért. A rendőrség az életunt asszonyt kihallgatta, mely alkalommal azt vallotta, hogy férjével történt összeszólalkozása készítette az öngyilkossági kísérlet végrehajtására. Állapota veszélyen kívüli.

Vásári kaland. Furesa vásári kalandban volt része Nagy József moholi lakosnak az óbecsei vásárban. Nagy eladta tehénét a vásáron 300 koronáért, midőn a kapott pénzt zsebre akarta vágni, a vevő visszaérkezett hozzá azzal az ürüggyel, hogy az adott marhalevél nem jó, mert nem arra a tehénre szól, amelyikre ki lett állítva. Ezzel odacsalta Nagyt egy kocsihoz, hogy ott majd megmutatja a hibákat. Nagy gyanutlanul engedett a hívásnak és odament a vevő kocsijához. Amint odaért, az állítólagos vevő elővette a marhalevelet és kezdte Nagynak magyarázni a hibákat. E pillanatban a háttérből előugrott 4 atyafi, hátrafogták Nagy kezét, az állítólagos vevő kirántotta Nagy zsebéből a pénzt és futásnak eredt, a 4 férfi erre szintén engedett és igyekeztek eltűnni, Nagy erre kiabálni kezdett pénze és tehene után, de vele kiabált a még környékében lévő 4 atyafi is a tettes után, hogy az összeverődött tömeg, sőt maga Nagy sem tudta, hogy kik voltak a támadók. A rendőrség a tettest keresi.

Harc a pusztán. Bajáról írják: A rasztinai uradalom nem tudott megalkudni a környékbeli munkásokkal, ezért felvidékről tót munkásokat hozott. A györgy pusztai magyar munkások e miatt haragszanak a tótokra. A verekedés tót és magyar munkások között napirenden van. A múlt héten nyílt tettelegességre került a sor. Amikor Botyoka András tót munkás 9 tót társával hazafelé ment, nekik támadt nyolcadmagával Dará József és nagy verekedés lett ebből. A harcban a magyar munkások sérültenül kerültek ki, a tótok azonban mind kisebb nagyobb sérülést szenvedtek. Egyik oly sebet kapott, hogy be kellett szállítani a bajai közkórházba. Az eljárást a bíróság megindította.

Gondnokságok. A szabadkai kir. törvényszék Kovács István szabadkai lakost elmebetegség, — Stefkó Verona bácsmadarasi lakost pedig gyengeelméjűség miatt gondnokság alá helyezte.

Elhunyt szerb hírlapíró.

Dr. Gruics János, szerb hírlapíró, ki annak idején Brankovich patriárka elleni akciót kezdeményezte s akinek e miatt a patriárkával szemben egy egész csomó sajtópere is volt, Ujvidéken meghalt.

Tűz.

Nagy tűz pusztított a múlt héten Bácsbokodon. Kling Lajos háza gyult ki és leégett úgy a lakóház, mint az összes gazdasági épületek és a benne volt termés. Kling házától tüzet fogott a szomszédház és itt is mind martalékul esett a vészes elemnek. A kár hozzávetőleg 40 ezer korona.

Egy zentai haramia szökése.

A budapesti háziezred és az államrendőrség hónapok óta keresteti Nagypál Antal zentai születésű katonaszökevényt, veszedelmes betörőt. A szegedi rendőrség a napokban elfogta a veszedelmes embert, aki éppen egy kávéházban pezsgőzött. Hatlövetű dinamítóveggel töltött revolver és sztrikinin mérge volt nála. Ugyanakkor letartóztatták a Boszorkányszigeten Schönstein Rezső és Kálmán Pista ismert betörőket, akik néhány nap előtt faskatulyában 1400 koronát ástak ott el és éppen a pénz kiadásával foglalkoztak. A két jómadár azt mondja, hogy ezt a pénzt Nagypál Antal bizta rájuk, mert szándékuk volt Amerikába utazni. Nagypál tagadja ezt és nem akarja megmondani, honnan szerezték az elásott pénzt. Nagypál Antalt átkísérték a szegedi 46. gyalogezred kaszárnyájába, ahonnan a vasrostélyos ajtón, eddig még ki nem derített módon megszökött.

Felvétel a DMKE szegedi nevelő-intézetébe.

A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület szegedi nevelő-intézetébe az 1907—1908. iskolai évre 200 növendék vétetik föl. A felvételi díj 40 korona, az egész évi ellátási díj pedig 400 korona, mely havi részletekben előre fizetendő. A nevelő-intézetben közép-, felsőkereskedelmi, polgári iskolai és tanítóképző intézeti növendékek vétetnek föl. A felvételért július 25-ig kell folyamodni. A folyamodványhoz a legutolsó iskolai, továbbá születési, egészségi és ujraltatási bizonyítvány csatolandó. A nevelő-intézet a város legszebb helyén épült, a modern pedagógiai és egészségügyi kívánalmaknak megfelelően van berendezve s a növendékek nevelésére az igazgatón kívül 4 bennlakó tanulmányi felügyelő ügyel. Felvilágosítással készséggel szolgál az intézet igazgatósága. (Cím: Szeged, DMKE nevelő-intézete).

Az imádságos asszony.

A herceg-szántói esendőrség feljelentést tett a bíróságnál Vinkó Katalin ellen, hogy kuruzslással foglalkozik Vinkó Katalin a bácskai esodadoktorok között a legujabb, de nem a legutolsó. Alig néhány hónapja, hogy orvosná avatta magát Vinkó Katalin, már is esodálatos híre kelt a vármegyében és messze földről keresik fel a gyógyulni vágyó, reménykedő betegek. Mindenféle csudákat mesélnek róla. Vakot látóvá, siketet hallóvá, némát bőbeszédűvé tett és gyógyíthatatlan betegeket megmentett az életnek. Vasárnaponként és ünnepnapokon valóságos bucsujáró hely a Vinkó Katalin háza Dunamentéről, Tiszamentéről, Dunántulról sereglenek hozzá a hiszékeny emberek. Vinkó Katalin nem ad orvosságot, csak buzgón imádkozik a hozzáfutó betegért. És a jó Istenke meg is hallgatja a Kata néni imádságát. Az imádság segít, — nem ugyan a betegen, hanem a Kata néni zsebében, amely szépen megtekk a betegek csengő pénzéből. A Kata néni dokorkodásába most beleszó a bíróság.

Eltűnt lakatosmester. Hamburger József szabadkai lakatosmester tegnapelőtt eltűnt Szabadkáról, miután neje takarékpénztári könyvét megszerezve, 1400 koronát magához vett. Azt hiszik, hogy Amerika felé vette útját.

S P O R T.

Sportverseny Zomborban.

A zombori sportegylet által szombaton és vasárnap rendezendő versenyre immár lezárták a nevezéseket. A nevezések nagy száma kellő garanciát nyújt a verseny sikeréhez. Az ifjuság megteszi és megtette a magáét. A közönségen van már most a sor, hogy megmutassa, mily érdeklődéssel viseltetik az ifjuság sportversenye iránt. Nem kételkedünk abban, hogy közönségünk nagy számban fog megjelenni a versenyterén és ezzel is tette, munkásságra serkenti az ifjakat, kik a sportegylet életrekeltésének eszméjét irták zászlajukra.

Az egylet vezetősége szintén megtett minden lehetőt, hogy a nagyközönségnek egy-két élvezetes sportdelutánt nyújtson.

A versenyekre a következő nevezések történtek:

A július hó 20-iki uszóversenyre:

1. 160 yardos főversenyre: Schmidt L. József, Nikolits Péter, Tóth Pál, Adamkovits Nándor, Radány Gyula.

2. 60 yardra: Schmidt L. József, Karsay István, Adamkovits Nándor, Nikolits Péter, Radány Gyula.

3. 3x50 m. staféta-uszásra: I. Schmidt L. József, Nikolits Péter, Raisz Sándor, II. Radány Gyula, Hetteszheimer Imre, Loógó Pál.

4. 60 yard hátuszásra: Schmidt L. József, Loógó Pál, Csávosi Sándor, Papp Gyula, Nikolits Péter.

5. 100 yard handicap: Schmidt L. József, Papp Gyula, Radány Gyula.

6. 1000 m. távuszás: Schmidt L. József, Adamkovits Nándor, Radány Gyula.

A július hó 21-iki atletikai versenyre:

1. 100 yardos síkfutás: Bogdán, Karsay, Csávosi, Raics, Preszly, Cservenka, Bretter, Nikolits.

2. Sulydobás: Schmidt, Papp, Pataricza, Csávosi, Adamkovits, Nikolits, Schnur, Cservenka, Binder, Tóth.

3. Magasugrás: Bogdán, Csávosi, Loógó, Binder, Preszly, Cservenka.

4. Discosvetés: Schmidt, Pataricza, Adamkovits, Nikolits, Schnur, Cservenka.

5. Hármassugrás: Schmidt, Csávosi, Adamkovits, Loógó, Binder, Cservenka, Bretter.

6. Sziertornázás: Schmidt, Nikolits, Papp, Preszly, Cservenka.

7. Távugrás: Pataricza, Csávosi, Binder, Loógó, Nikolits, Cservenka, Bretter.

8. 1/4 angol mf. síkfutás: Pataricza, Loógó, Binder, Raics, Preszly, Cservenka, Karsay, Bretter.

9. Gerelyvetés: Schmidt, Binder, Papp, Nikolits, Adamkovits, Cservenka, Pataricza.

10. Birkozás: Schmidt, Csávosi, Adamkovits, Nikolits, Cservenka.

Országos és nemzetközi gyorsírási kiállítás, gyorsírókongresszus és versenyírás Szegeden.

(Vége.)

Délután volt a Gyakorló Gyorsírók Társaságának magas fokú írásversenye, percenként 270—300 szótaggal, mely után folytatódott a magyar kongresszus, melynek pontjai voltak:

a) A magyar állami gyorsíró-intézet kérdése; előadó: Hankis János dr., h. fővámgazgató (Szeged)

b) A gyorsírók főnökség kérdése, előadó: Vásárhelyi Gyula dr. belügym. titkár,

c) A tanítói vizsga reformja, előadó: Usetty Ferenc főgimn. tanár (Budapest),

d) A parlamenti gyorsírók helyzete, előadó: Admetó Géza dr., ügyvéd (Budapest).

Este 8 órakor volt Szeged város díszbankettje a Kass-féle Otthon nagytermében. Melyen szintén számos felköszöntő hangzott el.

Június 30-án délelőtt 7—10 óráig volt az Országos Magyar Gyorsíró Egyesületnek 160, 200 és 250 szótagos versenye, melyet Vikár Béla vezetett.

10 órakor következett a magyar gyorsírók kongresszusának folytatása. Elsőnek Fabró Henrik dr., a Gyakorló Gyorsírók Társaságának elnöke szerepelt, aki a vitairás hatáiról tartott szellemes modorban rendkívül érdekes előadást, kifejtve, hogy a vitairás határait meg nem állapíthatjuk, mert a vitairás az emberi szellemnek terméke, az emberi szellemet pedig határok, korlátok közé szorítani nem lehet. Előadását számos találó hasonlattal világította meg. Erre Schindler József felsőkeres isk. tanár tartotta meg „A gyorsírás jelentősége a kereskedelmi életben, a kereskedelmi gyorsírók képzése és minősítése” című előadását. Polgár Jenő (Budapest) a gyorsírás jelentőségét fejtegette a polgári és büntető perrendtartásban. Téglás Géza (Budapest) a gyorsírás történelmében meglepő fontosságú új kutatásairól adott számot.

Délután kirándulások voltak Palicsra, Kamarásra és Ujszegedre. Utóbbi helyen szakavatott szegedi halász által készített halpaprikás fejezte be méltóan a napot.

Július 1-én vette kezdetét a Szegedi Gyorsírók Egyesületének 120 szótagos versenyírása. A kilátásba helyezett többféle idegen nyelvű versenyírások közül csak a németet tartották meg, percenként 120—150 szótaggal.

Ezt a magyar gyorsíró kongresszus tárgyalása követte, melyet Perényi Adolf főgimnáziumi tanárnak (Budapest) a magyar gyorsírás módszeréről irt becses felolvasása nyitott meg, melyben pontról-pontra rámutatott gyorsírási tankönyveink legfőbb hiányaira. Hozzászóltak: Gopesa Lajos dr., Vikár Béla, Kállai Emil dr. és Verő Leó. A kongresszus Perényi Adoltot bizta meg egy új s a gyorsírás módszertanát figyelembe vevő tankönyv megírásával. Majd Wagner Józsefnek „A gyorsírás ügye az egyetemen” című felolvasása után a kongresszus elhatározta, hogy minden erejével oda hat, hogy az egyetemen a gyorsírásnak külön tanszéke legyen. Bárdos György (Budapest) a gyorsírásnak a középiskolában való célszerű tanításáról, Kállai Emil dr. pedig a vidéki gyorsírók országos szövetségéről beszélt.

A magyar kongresszus berekesztése után Szalágyi Aurél dr. (Bécs) megnyitotta az első nemzetközi kongresszust. Magyar és németnyelvű beszédében lelkesen üdvözölte a megjelenteket s az elnöki széket Fuchs Róbert dr. nak engedte át, aki köszönetet mondott Gopesa László dr.-nak, a közoktatásügyi kormány képviselőjének. Lautenhammer dr. (München) elnöklete alatt folyt tovább a gyűlés, melyen Fuchs dr. (Drezda) az egységes gyorsírás kérdését fejtegette. Utalt azokra a nehézségekre, melyekkel a feladat megoldása jár, tekintetbe véve az egyes nyelvekben nyilvánuló eltéréseket s a tenetikai sajátosságok különbözőségét. Szerinte az egységes gyorsírás kérdése ezidőszert meg nem oldható meg, azon reményének is kifejezést ad, hogy a magyar gyorsíróvilág legkiválóbbjait a legközelebbi kongresszuson Németországban üdvözölheti, amikor is a német gyorsírók még tüzetesebb vizsgálódás tárgyává

teszik majd az egységes gyorsírás kérdését. Ezidőszert még fölöslegesnek tart minden erre vonatkozó hosszabb tárgyalást. Miután Fuchs dr. az elnöki széket ismét elfoglalta, Greco Oszkárné (Pádua) tartott német nyelven igen élvezetes előadást. Végül Fuchs dr. köszönetet nyilvánított mindenkinek, ki a kongresszuson részt vett s az első nemzetközi kongresszust befejezettnek nyilvánította.

1 órakor a Pilseni-söresarnokban társasébed volt.

Délután 3 órakor a városi főgimnázium tornatermében tartotta meg az „Országos Dúka-Gyorsíró-Szövetség” rendes nagygyűlését, melyet Bárdos Györgynek lelkes beszéde nyitott meg. A gyűlés minden pontját rendkívüli figyelemmel hallgatta végig a nagyszámú közönség és lelkesen megéljenezte a felolvasókat, akik a köv. sorrendben szerepeltek: Réti Hugó, Szőke Sándor, Barabás Béla, Held Albert, Téglás Géza, Lichter Miksa, Kósa Miklós és Szitás Jenő.

A bucsulakoma 8 órakor a Prófétában volt.

Július 2-án indult a gyorsírók tekintélyes csoportja az aldunai kirándulásra, ahonnan épp oly kedves emlékekkel távoztak el, oszlottak szét, mint Szegedről, hogy a magyar gyorsírás ezen legújabb diadalaának hírére a fejlődő ország minden vidékére elvigyék

Petőnyi Gyula.

HIRDETÉSEK.

Gyáram feloszlattam.

**Ritka alkalmi butorvétel
mig készletem tart.**

Mat teljes hálószoza	frt 100—140—180
„ íróasztal	„ 40—45—50
„ ebédlőasztal	„ 35—40
Kredenc	„ 70—80
Hajlitott szék	„ 1·80—2—2·20

**Vasbutor — sodrony-ágybetét —
leszállított árak mellett.**

**Asztalos-szerszámok, gyalugépek, kör- és
szalagfűrész, 4 lóerejű gázmotor olcsón eladó.**

Teltsch Gáspár,
alkalmi butorraktára Zombor.

4228/1907. szám.

Pályázati hirdetmény.

A Bács-Bodrog vármegye Jánoshalma és Kisszállás községeiből álló VII. kéményseprési kerületben elhalálkozás folytán megürült kéményseprői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazását a 32287. alisp. 1407. jkv. 1907. sz. vármegyei szabályrendelettel megállapított seprési díjak képezik.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az említett szabályrendelet előírta minősítést igazoló kérvényeiket hozzám **foljó hó 30-ig** bezárólag benyujtsák.

Bácsalmás, 1907. évi július hó 4.

Horváth Dezső,

főszolgabíró.

1303. szám. 1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ópázuai kir. járásbíró 1907. évi B. 6929. számú végzése következtében hivatalból képviselt Kaszner Armin javára Loschitz Jakab és fiai bezdáni cég ellen 1141 kor. 78 fil. s jár. erejéig 1907 évi június hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 3580 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: két ló, kocsis és olajsajtó gép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1907. évi V. 905/2. számú végzése folytán 1141 kor. 78 fil. tőkekövetelés, ennek 1906. évi november hó 30-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 61 kor 90 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig Bezdánban adós lakásán leendő eszközzésére 1907. évi július hó 30-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1907. július hó 9-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.**FIGYELMEZTETES!**

Zomborban az 1907/8. iskolai évre

INTERNÁTUS**(DEÁK OTTHON)**

létesül egy gimnáziumi és egy kereskedelmi iskolai tanár felügyelete alatt.

A t. szülőknél felvilágosítással és prospektussal szolgál

dr. Pólay Vilmos,

az internátus igazgatója.

194—10—5

Boroshordók

egyszer-kétszer használva minden nagyságban kaphatók 10—4

Schmidt János

vendéglősnél Bácsfeketehegyen

3 kr.-tól 5 kr.-ig literenként.**Kiadó vendéglő.**

Zomborban, Jókai-téren, a piac közepén, közvetlen a „Vadászkürt” szálloda mellett fekvő

Arany oroszlán**(POKOL)**

című vendéglő, mely áll egy emeleti nagyterem, 7 vendégszoba, két alsó korcsmaterem, istállók, kocsiszin s a szükséges mellékhelyiségekből, **1907. évi november 1-től dr. Henneberg Géza** zombori ügyvéd által **bérbe adatik.**

Megjegyeztetik, hogy a jelenlegi bérlő italmérési joga a bérlet megszűnésével lejárván, az az új bérlőnek megszerezhető.

3—1

TABAKÓ

..a legtökéletesebb hatásu..

moly- és rovarirtó dohánypor.

A kellemetlen szagu 20—18

NAFTALINT
a használatból teljesen kiszorítja, mert hatása állandó és könnyűsége folytán sokkal kiadóbb.

1 kg. ára 1 korona.

Kizárólagos raktár:

WEIDINGER S. és ZS. cégnél.

ZOMBOR

„AGRARIA”
Budapest, Váci-ut 2.

Levélcím:

Kérjen minden gazda
árjegyzéket

Malomberendezések stb.

Benzincséplők

Benzinmotorok

MAGYAR GÉPFORGALMI R. TÁRS.

AGRARIA**ZOMBOS NÁNDOR**

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos, valamint zománcozott fűzőedény kereskedése
ZOMBOR (Bácska).

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy üzletemet a legjobb minőségű

zománcozott fűzőedény nyel

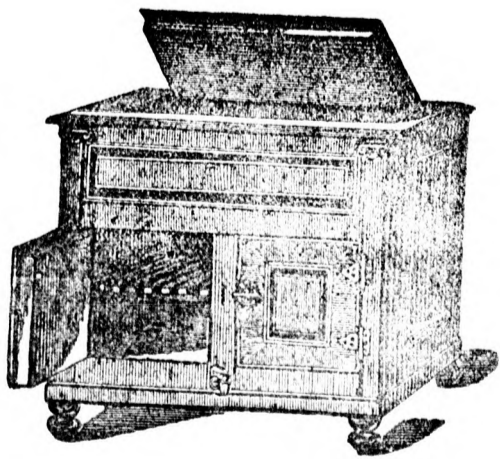
kibővíttem és azt a n. é. közönségnek a legolcsóbb árban számitom, kérvé a n. é. közönség szives pártfogását.

Továbbá dús raktár mindenféle **jégszekrényekben** (vendéglősök, mézárások és magánosok részére), **fürdőkádban** és **konyhafelszerelésekben.**

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti bármilynemű bádogaruk elkészíttetnek.

Javítások olcsón és pontosan.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

déglő.

... éren, a piac
„Vadászkürt”

szlán

... egy emeleti
... a, két alsó
... csiszin s a
... ből, 1907.
... dr. Hen-
... ügyvéd által

... a jelenlegi
... let megszü-
... j bérlőnek
3-1

1022. sz.
kig. 1907.

Arlejtési hirdetmény.

Tündéres község előjárósága a képviselőtestület által 27/közgy. 1906. sz. a. megszavazott s a vármegye törvényhatósági bizottsága által 9448/907. 638. jkvi számú véghatározatával jóváhagyott új község ház és melléképületek építési munkálatra, melyre 18468 kor. 61 fl. költség van előirányozva, folyó évi augusztus hó 8-án d. u. 2 óraker szöbéli árverést tart, melyre a vállalkozók 10% bánatpénzzel meghivatnak.

A terv, költségvetés és árverési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Tündéres, 1907. július hó 12-én.

Bulya György,
jegyző.

Bozika Szvetiszláv,
bíró.

Részletfizetésre!

Részletfizetésre!

A nagyérdemű közönség b. tudomására adom, hogy nagyobb forgalom elérése végett **villanyvilágítási berendezést, villanyos csillárokat**, amelyből óriási választék állandóan raktáron van, **leszállított árak és**

részletfizetés mellett is berendezem.

Kérem a nagyérdemű közönséget raktárom megtekintésére.

Költségvetéseket és terveket díjtalanul készítem.

Tisztelettel

TELTSCH GÁSPÁR,

hatóságilag engedélyezett villanyvilágítási vállalatja.

Részletfizetésre!

! Jótállás két év! -

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALABAN.

ITT MEGRENDELHETŐK:
VÁLTÓK
GYÁSZLAPOK
SZÁMLAK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KARTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

== KÖNYV- ÉS KONYOMDAI INTÉZETE ==
ZOMBORBAN
A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

ITT MEGRENDELHETŐK:
HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDÉK
ÉTLAPOK

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

== PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON. ==

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK
ÉS A
KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

TELEFON SZÁM: 18.

A „BÁCSKA” KIADÓHIVATALA.

Birtokeladási hirdetés.

Bácsalmás határában fekvő s Gróf **Teleki Józsefné** tulajdonát képező uradalomból mintegy **2100 holdnyi** birtokrész, — első osztályu **fekete szántó-föld**, melyben körülbelül **háromszáz (300) holdnyi kaszáló foglaltatik**, — szabadkézből, kisebb, nagyobb parcellákban eladó. Venni szándékozók forduljanak alulírotthoz.

Bácsalmás, 1907. július 12-én.

Szommer József,
jegyző.

2-2

3933/1907. szám.

Pályázati hirdetés

A Kunbaja községben lemondás folytán megüresedett községi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazását képezik: 1200 korona évi készpénz fizetés, 60 fillér nappali, 1 korona 20 fillér éjjeli látogatási, 40 fillér halottkémlési és 40 fillér vényirási díj.

A megválasztandó orvos köteles kézi gyógytár-tartási jogot kieszközölni s a kézi gyógytárt működése tartama alatt fentartani.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1883. I. 9. §-a, illetőleg az 1876. XIV. 143. §-a értelmében felszerelt és az eddigi működést igazoló bizonyítványokkal is ellátott kérvényüket hozzám **folyó évi július 30-ig** bezárólag benyujtsák.

Bácsalmás, 1907. július hó 3-án.

HORVÁTH DEZSŐ,
főszolgabíró.

2-2

Miért érdekelje önt?

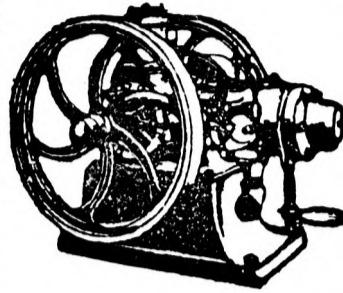
a **START** nyersolaj-motor és a **START** nyersolaj-lokomobil.

Mert

ennek a szerkezete az eredeti, a nem utánozott. Rendkívül olcsó az üzeme és az ára. Járása nyugodt, zajtalan, megbízható. Kezelése egyszerű.

Felállításához nem kell hatósági engedély.

Benzin tűzveszélyes és drága; nyersolaj abszolút veszélytelen s olcsó.

*—18

Egy 20 HP. **START** nyersolaj-motor üzemen van a nagyikindai **BOHN-féle** téglagyárban. Egy 5 HP. **START** nyersolaj-lokomobil látható Zombolyán. Egy 7 HP. **START** nyersolaj-motor megtekinthető raktárunkon.

== Kérjen árat. ==

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA műszaki iroda és raktár.
== **GÉPSZIJGÁR.** ==
BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 26. szám.

GÖSZL PÁL

cementárny gyára Zombor Thököly-ut 18. (az udvarban).

Ajánlja saját gyártmányu és 420 atmoszfera nyomással készült **cementlapjait** a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig folyosók, konyhák, fürdőszobák, tem-
== plomok, kapualjak beburkolására. ==

... **Beocsini cementgyári Unio** részvénytárs. ...
Seidner Bernát és Fia Lalasinci mészgyárak
== képviselete és raktára. ==

== **Elárusítás kicsinyben és nagyban.** ==

Cimre ügyelni kérem.

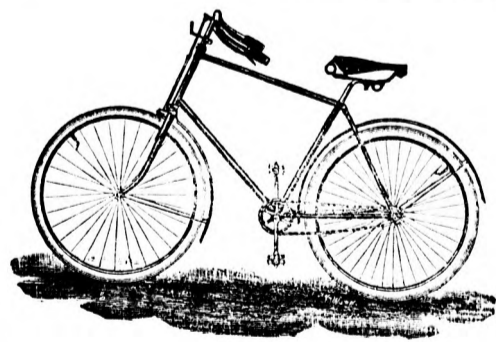
30—17

Mindennemű varrógépek és kerékpárok javítóműhelye.

TURY JÁNOS

mechanikai gépműhelye ZOMBOR, Galamb-utca 10.

Nagy kerékpár javítóműhely, valamint varrógép, számozógép, grammofon, villanyos csengő és minden e szakmába vágó gépek javítóműhelye. Eszközöl villanyos csengő bevezetéseket szavatosság mellett.

Allandó raktár:

Varró- és himző-gépekben, kerékpárokban és ezek alkatrészeiben.

A Courir kerékpárok képviselője.
Szolid árak, kedvezményes fizetési feltételek.

Választék kerékpár alkatrészekben.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Minden gép javításáért 1 évi szavatosság.

Minden varrógéphez alkatrészek.